

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Svetli utrinki

Nekaj svetlih utrinkov je posijalo v božično razpoloženje, ki ga ni mogel motiti vojni vrvež v Španiji, kjer se je preko praznikov miru nadaljevala silno krvava borba za Turuel, niti vojna vihra na Daljnem vzhodu, kjer so Japonci zasedli Hang-čau, niti krvavi spopadi v Palestini, kjer je v besnem spopadu v galilejskem gričevju, nedaleč od zgodovinskega pozorišča bellemanske mirovne blagovesti, padlo 45 arabskih vstašev, razen tega nekaj Angležev, ki so obkolili vse ozemlje okoli Nazareta in Tiberije. Bolj kakor ti krvavi dogodki so vplivale na razpoloženje ljudi po vsem svetu miroljubne poslanice vladarjev in državnih voditeljev.

Britanski vladar kralj Jurij VI. je preko radija dejal: „Mi vsi smo obljubili, da bomo dostojni zaupanja britanskih državljanov in te obljube se bomo vedno držali. Motreč leto, katerega koncu se bližamo, vidimo, kako se v posameznih delih sveta pojavljajo sence strahu in groze, toda navzlic vsemu temu se posvečamo nalogam dobre volje in ohranitve miru, kar nam prinaša božič, ki ga doživljamo v želji, da ti mračni občutki zapuste naše duše in da bo končno vsakomur od nas dana možnost, da se pridruži prizadevanjem za boljšo atmosfero, smatrajoč božično blagovest kot večno pobudo v našem vsakdanjem življenju.“

Prezident češkoslovaške republike dr. Beneš je tudi govoril na božični večer po radiju in je med drugim izjavil: „Leto 1938 predstavlja dobo prelomov in nove pridobitve moči v mednarodnem svetu na strani avtoritativnih ciljev v škodo ostalih velesil in držav. Leto 1937 pa je prineslo izenačenje moči med obema tabo-roma, leto 1938 pa bo leto sprave in sloge med narodi in celinami.“

Tudi japonski mikado Hirohito je te dni spregovoril v novem parlamentu ter izrazil željo Japonske po spravi s Kitajsko, povdarjajoč pa istočasno, da je Japonska odločena, da nadaljuje vojno s Kitajsko z vsemi sredstvi.

Tudi zastopnik Hitlerjev Heß je imel na božični večer govor po radiju, ki so ga prenašale vse nemške radijske postaje. V ta svoj božični govor je vključil Heß tudi sledeče misli: „Lahko izjavimo, da nas navdajajo občutki miru in sigurnosti. Nemčija se zaveda svoje moči. V Nemčiji ni nikakršne vojne psihoze in si nikdo ne želi vojne. To naj vedo vsi ostali narodi. Vsi si želimo mirnega življenja in konstruktivnega dela. Vsi narodi naj sodelujejo pri ohranjanju miru, vsi napor nemške narodno-socialistične stranke so naravnani v to smer.“

Slično se glasijo poslanice tudi drugih državnih poglavarjev in voditeljev. Pri nas pa se je za praznike zbrala mladina pri ljubljenskem kralju sovrstniku. Svečano so proslavili v dvoru večerajšnji praznik matere, pri katerem so bile navzoči izbrani petošolci in petošolke iz vse države, ki so kraljevi gostje, razen tega pa tudi otroci beograjskih osnovnih šol. Silno ginitiv je bil prizor, ko so se otroci po sokolski akademiji in po končanem sporedu matrine proslave podali v rdeči salon, kjer je kralj Peter II. skupno z obema kraljevičema in kneževičema obdaroval revno dečo s svojimi slikami, sadjem in slaščicami. Tako je imela naša mladina, ki je v sovrstništvu z našim ljubljenskim kraljem, priložnost, da svojega mladega kralja sovrstnika še bolj vzljubi, naš mladi kralj in vladar pa možnost, da še bolj poglobi svoje mladostne slike z življenjem, nad katerim mu je dano vladati in voditi. V nobeni prestolnici se ni božična blagovest tako prisrečno ljubko in nežno proslavila, kakor ravno v Beogradu.

Roosevelt bo moral postopati energičneje...

TOKIO, 27. decembra. Tukajšnji ameriški poslanik je izročil japonski vladni to ameriške vlade, ki predstavlja dejansko likvidacijo jangcejskega incidenta. V noti se jemlje na znanje zatrdilo japonske vlade, da se takšni dogodki ne bodo več ponovili. Z zadoščenjem se je sprejela japonska ponudba za odškodnino, pač pa bodo Združene države ameriške svoj položaj v Kitajski še okrepile. Ob koncu note se izraža želja, da bodo japonski ukrepi učinkoviti.

WASHINGTON, 27. dec. V tukajšnjih krogih se čujejo komentarji v zvezi z dokončnim odgovorom ameriške vlade japonski vladni. V teh krogih povdarjajo, da je šel prezident Roosevelt do skrajnih meja spravljivosti in popustljivosti, da se bo pa moral poslužiti energičnih ukrepov, če bi se takšni dogodki ponovili. Ti komentarji se smatrajo kot grožnja Japoncem, če bi svojih zatrdil ne skušala uveljaviti.

Ureditve trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in Letonijo

BEOGRAD, 27. decembra. Semkaj je prišla letonska delegacija v svrhu pogajanj za ureditev trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in Letonijo. Podpisal se je protokol, v smislu katerega se uveljavi izmenjava blaga na podlagi ravnovesja izvoza ter uvoza, dočim bi se plačila vršila v devizah, če bi se ravnovesje občutno motilo.

Letonska vlada se je obvezala, da bo izvažala iz Jugoslavije tobak, hrastov les, konopljo in da bo dovolila v tem oziru obsežne uvozne kontingente. Letonija pa bo nam dobavljala predvsem razna semena, gumijske čevlje, radijske aparate itd.

Največja francoska umobolnica zgorela

PARIZ, 27. decembra. V noči na 27. decembra je izbruhnil silovit požar, ki je zavaljal silno nevarne dimenzije. Pod ruševinami so našli sedem mrtvecev. Nekaterim obče nevarnim blaznežem se je posrečilo,

da so v splošni zmedbi pobegli. Popolnoma pogorela blaznica je med največjimi v Franciji. V njej je bilo nastanjenih okoli 3000 blaznih, ki so bili za prvo silo nastanjeni v bližnjih privatnih stavbah.

Japonska bo gospodarsko izkecvavela

TOKIO, 27. decembra. Tukajšnja vlada se je radi kitajske vojne zadolžila za nadaljnjih 200 milijonov jenov in je bilo te dni izdanih za 150 milijonov drž. vrednostnih papirjev in za 50 milijonov vrednostnih papirjev japonske Narodne banke.

SANGHAJ, 27. decembra. Japonske vojaške oblasti so razglasile blokado Cingtau, edinega kitajskega pristanišča, ki je bil doslej izvzet iz japonske blokade. Ta ukrep se smatra kot odgovor japonske vlade za požig japonskih tkalnic v Cingtau.

Katastrofa češkega letala

PRAGA, 27. decembra. Letalo, ki vozi na progi Bukarešta - Praga - Pariz je zaskočilo v snežnem meteu in je treščilo južno od Bergreichensteina. Pod letalom sta ob-

ležala mrtva člana posadke in znanj prafski odvetnik dr. Karol Flanderka.

Nemški parnik se je potopil

HAMBURG, 27. decembra. Na progi Hamburg Kuxhafen je trčil nemški parnik v angleški parnik. Dočim je angleški par-

nik odnesel le lažje poškodbe, se je nemški parnik potopil. Posadka se je rešila.

V Palestini krvava božičevanje

JERUZALEM, 27. decembra. Britanska vojaška oblast je odredila pojačanje obmejne kontrole v svrhu preprečenja bega arabskih vstašev. Borbe v Galileji se na-

daljujejo. Policija je zasedla več hiš v Se-vernji Palestini. Proti avtobusu Jeruzalem - Telaviva je padlo več strel.

Japonski častniki aretirali ravnatelja britanske misijonske šole

PEJPING, 27. decembra. Japonski častniki in vojaki so vdrl v tukajšnjo britansko misijonsko šolo ter izvršili hišno preiskavo, ob kateri priliki so odnesli razne spise in privatno korespondenco zavodovega ravnatelja. Ravnatelj je bil aretiran in ni znano, česa ga dolžijo. Japonci so izvršili aretacijo navzlic energičnemu posredovanju britanskega generalnega konzula.

Socialni obraznik

Na Švedskem je bilo 1. decembra t. l. podpisanih več novih kolektivnih pogodb za različne stroke. Značilno je, da so se pogajanja vodila, ne da bi bila odpovedana stara kolektivna pogodba. To smatrajo za dober začetek, ker obe strani uvidevata, da je potrebno brez večjih komplikacij revidirati in ustvariti kolektivne pogodbe ter zvišati plače delavcem.

Brezposelnost v Bolgariji. Po zadnjem poročilu borze dela se je zvišalo število brezposelnih v Bolgariji v minulem mesecu za 1100 oseb in znaša število brezposelnih 18.300 oseb, od katerih odpade na Sofijo 7200 oseb. Največja brezposelnost se opaža v tobačnih središčih, kar je posledica sezonske omejitve dela. Od tega števila brezposelnih odpade 3500 na nekvalificirane delavce, 2600 na inteligenco, 2600 na tobačno delavstvo in 1200 na tekstilno delavstvo. V najkrajšem času pa se bo število brezposelnih zvišalo še za 5000 delavcev, in sicer s sezonskimi delavci. V teh številkah so upoštevani le registrirani brezposelni. Celotno število brezposelnih pa ni registrirano.

Modernizacija naših bolnišnic. Naše ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je v zadnji dobi živahno na delu, da se v državi čim preje odpo- more pomanjkljivim higijenskim okoliščinam v naših bolnišnicah. Razen tega se izdeluje v ministrstvu poseben splošen načrt o gradnji novih bolnišnic v državi. Socialni minister si prizadeva, da doseže pri ministrstvu financ potrebne kredite, s katerimi bi se omogočila gradnja novih bolnišnic. Ore za enoten načrt, po katerem bi se dosedanje že obstoječe bolnišnice izboljšale, nove pa gradile in to po enotnem načrtu. Nove bolnišnice naj bi bile bolnišnice enotnega jugoslov. tipa, ki bi našim razmeram povsem odgovarjale. Končni cilj te za našo državo prepotrebne izvedbe je, da se v naši državi čim preje uvede čim popolnejša zdravniška in bolniška nega. Socialni minister je razen tega tudi odredil, da se zgrade tudi pri okrožnih uradih za zavarovanje delavcev bolnišnice, ki bi služile samo zdravljenju njegovih zavarovancev.

V Avstriji je 246.000 brezposelnih, to je za 22.000 več napram zadnjemu stanju.

Velika anketa o delavskih vprašanjih je sklicana za dne 18. in 19. januarja prihodnjega leta v Sarajevu. Anketa je sklicana na osnovi dosedanjih zaključkov zagrebške konference, ki se je vršila dne 8. novembra t. l. Na tej anketi bodo razpravljali prvenstveno o delovnem času pomožnega osebja v trgovskih in obrtnih poslovnih. Sklicana je po naročilu ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja in sicer radi tega, da se merodajni činitelji porazgovore o izpremembi odnosno dopolnitvi dosedanje uredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih poslovalnic. Na dnevnem redu je tudi specialna zaščita žen, deček, izboljšanje dosedanje službe inšpekcij dela, fiksiranje plač industrijskih podjetij po zakonu o zaščiti dela v vezi s kolektivnimi pogodbami itd. Tej anketi bodo prisostvovali predstavniki ministrstva soc. politike, ministrstva vojske in mornarice, ministrstva trgovine in industrije, kakor tudi predstavniki vseh delodajalskih in delojemalskih zbornic ter osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Anketa se bo vršila v sarajevski mestni posvetovalnici.

V kraljestvu žene

Španjolka

Po padcu španske monarhije je zadela tudi španska žena znatno svobodnejše življenje nego ga je imela dotlej. Odprta ji je bila pot v javno življenje in udejstvovanje. Republikanska oblika države je prinesla Španjolkam vse pravice in možnost enakopravnega sodelovanja v človeški družbi. Španska žena je postala s tem dnem svobodna in enakopravna državljanka, kateri se je odprlo široko polje svobodnega in neoviranega razmahala.

Položaj španske žene pod monarhistično vlado je bil vse prej kakor zavirljiv. V tedanji dobi nobena španska žena ni uživala nikakšnega ugleda ali spoštovanja. Kmetice so bile neuke, v pretežni večini slučaj analfabetke. Delavke niso uživale prav nobene zaščite. Iz siromašnih slojev so se rekrutirale kvečjemu služkinje. Z njimi so postopali brezobzirno in brezsrčno. Ni bilo dovolj, da so bile slabo plačane, temveč je med njimi cvetela tudi prostitucija. Kdor bi mislil, da je bil položaj poročene žene boljši, ta se je pošteno zmotil. Žena je bila sužnja, ki ni imela pravice niti do svojih otrok. Smrt je kosila med otroci, ki so bili odtujeni materini skrbi in negi ter je umrljivost dosegla ponekod celo 75%. Pa tudi v srednjih slojih ni bilo nič bolje.

Takšno je bilo torej stanje španske žene pod monarhistično vladavino onkraj Pirenejev. Ženo, ki bi se javno udeleževala, so smatrali za nečistnico. Pri takih predsodkih je bil naravno vsak napredek, vsaka emancipacija žene nemogoča.

V vrstah španskega ženstva se je od leta do leta vidneje porajal odpor, ki je dobival že nekaj let pred padcem monarhije konkretnije oblike. Najjačji impulz za pokret je dala Marija Neken, pionirka sedanje španske ženske emancipacije. Od leta 1931 dalje se je začel ženski pokret vidno širiti. Španjolka se je po hudih borbah dvignila iz teme in postala važen činitelj v javnem življenju. Danes najdemo špansko ženo povsod in moramo priznati, da častno izpolnjuje svoje žensko poslanstvo. Obžalovati je pa, da je njeno sodelovanje v človeški družbi še tako mlado in da ravno radi tega še nima tiste moči, ki bi ga sicer lahko imelo.

Z mlado špansko republiko, ki so si jo Španci sami zgradili po volji širokih mas, je zavladovalo v Španiji novo življenje, ki je prineslo navdušenje žene za vse pojave v življenju. Sodobna Španjolka izpolnjuje prav vsa mesta od najnižjega do najvišjega in ji je zagotovljena ohranitev njenega ženskega dostojanstva.

Ta spontani razvoj ženskih vrednot je pripomogel v znatni meri pri vsesplošnem napredku. Danes se posveča n. pr. velika pažnja ženski mladeži. Ob ustanovitvi republike se je pokazalo, da se posamezni stanovi v Španiji med seboj niti dobro ne poznajo, ker drug za drugega ne vedo. Globok prepad je zijal dotlej zlasti med meščani in kmeti. Danes se v Španiji posveča izobrazbi obeh teh stanov velika pozornost. Da bi postali stiki med mestno in podeželsko mladino čim tesnejši, se vzgajajo deklice v skupnih zavodih. Takšen zavod je na pr. v neposredni bližini Valencije. Tam prejemajo mladenke enoten in skupen teoretičen in praktičen pouk, ki jih usposablja

Okna v svet

V deželi avtarkije in surogatov

V Nemčiji vlada avtarkija, ki se skuša uveljaviti v vseh panogah narodnega gospodarstva. Znano je, da skuša Nemčija zlasti v zadnjih letih na vse mogoče in nemogoče načine dvigniti svoje gospodarstvo do tolike višine, da bi lahko krila vse svoje potrebe iz lastnih pridelkov ter izdelkov. Kljub vsem dosedanjim poskusom je morala uvoziti lani nad 850.000 ton pšenice in enako količino rži. Gnojenje z umetnimi gnojili se ni tako obneslo, kakor so pričakovali. Dolgoletno gnojenje z umetnimi gnojili je pokazalo samo trenutni uspeh, ker postane zemlja trudna in prenasršena ter ne rodi tega, kar bi sicer rodila z naravnimi gnojili. Radi tega skuša nemška vlada doseči čim popolnejšo samopreskrbo z raznimi organizacijskimi ukrepi.

Vsemogoče mešanice moke.

Nemški mlinarji so dobili nalog, da morajo mleti zlasti pšenico prav na drobno, tako da tudi otrobi ne gredo v izgubo. Pšenici morajo dodajati poleg tega še 7% koruze, rženj moki pa 6% krompirja. Kmetje morajo krmiti živino večji del samo s koruso. Drakončno izvajanje teh predpisov gre tako daleč, da se zbirajo celo odvrženi koščki kruha, ki »predstavljajo« za vso Nemčijo ogromno množino. Čista pšenična moka izginja iz nemških tržišč.

Milo iz premoga...

Nemčija je spravila v promet skoroda neopaženo večje količine mila iz premoga. Pravijo, da so tam izdelali doslej letno 20.000 ton takšnega mila. V gradnji pa so še nove tovarne, tako da bodo dvignili že v nekaj letih skupno letno kapaciteto 60.000 ton. Za dosedanje izdelavo tovrstnega mila je rabila Nemčija letno 1 milijon ton uvoženega loja v skupni vrednosti 300—350.000 milijonov mark. Po dolgoletnih poizkusih se je Nemcem vendarle posrečilo rešiti problem izdelovanja mila iz premoga. Sedaj so se pa vrgli na problem čim cenejše preskrbe loja.

Iz morskih krtov loj.

V rajhu so organizirali velik lov na kite v Severnem morju, kamor so odpotljali okrog 50 ladij. Nalovljene kite bodo uporabljali prvenstveno za izdelavo loja.

za nadaljnje življenje. Mlade kmetice uvajajo svoje mestne prijateljice v razna kmečka dela, medtem ko jim mlade studentke predavajo o raznih drugih vprašanjih. Na ta način se zblížujeta obe skupini mladeži iz mesta in podeželja, iz katere vstaja nov španski ženski rod.

Ne pozabi naročnine!

Kulturni razgledi

Cvrček za pečjo

Prisrčna iskrenost, poetična romantičnost, človekoljubna toplota, ki odlikujejo vsa dela Ch. Dickensa, tega velikega Angleža in socialnega romantika, prepajajo tudi njegovega po L. Francmasilu za oder prirejenega »Cvrčka za pečjo«, prijetno, vedro bižično pravljico, ki jo je odrski prireditelj zajel v tri dejanja. Iz preproste enostavnosti, malih drobtin rastejo močni učinki, ki povzdigujejo odrsko prednost te trojejske komedije, v kateri tudi zmaga je siromašna dobrotljivost, zatirana in trpeča Galebova družina. To pravljico dogajanje, ki se vrši v bližini Londona l. 1800, se dopolnjuje na sveti večer in prvi božični praznik, tako da je ta »Cvrček za pečjo« silno primeren komad za božične praznike, kakor je tudi Dickensova »Božična pesem v prozi«, tipična božična pravljica o strahovih, ki skopuha tako zornegavijo, da deli siromakom božična darila.

Jože Kovič je vtisnil tej uprizoritvi pečat neke tople domačnosti, iskrene človečnosti, ki ima v Galebu, njegovi slepi hčerki Berti, njegovem sinu Edvardu, ko-

ki ga tam znatno primanjkuje.

Ribji algumini namesto jajc.

Iz kitovega mesa se je Nemcem posrečilo nov način pridobivanja takozvanega ribjega algumina, ki se lahko uporablja namesto jajc. Funt ribjega algumina zaleže za 165 jajc. Nova kemična zmes je pa obenem pripravna tudi za izdelovanje tekstilnega blaga.

Kulturne beležke

Misel in delo. Izšla je zaključna številka letošnjega letnika te pomembne, odlično urejane kulturne in socialne revije, ki lahko s ponosom zre na triletno vztrajno kulturno delo. Dr. Gregor Čermošnik je napisal uvodno razpravo »Ob 150 letnici Vuka S. Karadžića«, v kateri postavlja tega znamenitega tvorca srbskega književnega jezika in pravopisa poleg obeh ostalih velikanov reformatorjev, ki so postavili srbstvo kulturno na popolnoma nove temelje, t. j. poleg sv. Save in D. Obradovića. L. Čermelj nadaljuje z razpravo o Julijski krajini obravnavajoč Puljsko in Reško pokrajino, nadalje Slovence v nekdanji Goriško-Gradiščanski, Kanalski dolini, Beneški Sloveniji in Zadrski pokrajini. Čermelj zaključuje serijo svojih izčrpno in statistično odlično podprtih člankov sledeče: »Z zgornjim člankom nikakor nismo izčrpali statističnega gradiva o našem narodu, ki je ostal pod Italijo. Veliko dela še čaka tu spretno roko in bistre glave.« V »Obzorju« se obravnavajo številni aktualni politični, kulturni, socialni problemi. Sledijo pregledna »Poročila« in zmahtne »Drobtine«.

Čehoslovensko juhoslovenske revue. Novi številki sta posvečeni jugoslov. l. decembru, ki mu je namenjen uvodni prispevek »K l. prosinci«, Vladimir Veselý piše o Jindřichu Vodáku in jugoslov. književnosti, A. Beringer o pisavi srbohrvatskih črk v češčini, Jaroslav Kudrnovský o Južni Srbiji, zemlji bodočnosti, Nikolaj Okunev o srednjeveški umetnosti v Južni Srbiji. Sledijo zanimivi potopisi (Merčin Nowak-Njehoruski: V Južno Srbijo, Stanislav Janek, Iz Skoplja do Ohrida in Sv. Nauma, Bogdan Skoberne, Stari in novi Bitolj, Jaroslav Kudrnovský, Peč). Tudi obe novi številki zaključujejo neštete informativne beležke iz področja jugoslov. in čehoslovaške kulturne tvornosti ter vzajemnostnega dela.

Najboljše ilustrirana radijska revija, ki jo lahko mirno zamenjamo z najboljšimi inozemskimi radijskimi revijami, je »Naš Val«. »Naš Val« vsebuje poleg strokovnih radijskih člankov tudi novele, poročila o naših gledališčih, novice iz filmskega sveta in razne druge zanimivosti. Naročite si

Klobuki in čevlji iz kož morskih psov.

Za kiti so prišli na vrsto še morski psi, katerih koža je izredno pripravna za izdelavo klobukov in čevljev.

Iz vseh navedenih primerov se zrcali vsa uspešnost in neuspešnost vseh mogočih poizkusov rajha, ki hoče z vsemi sredstvi zadovoljiti svoje podanike s samimi surogati.

takoj »Naš Val« pri upravi v Ljubljani, Knafljeva 5. Mesečno stane samo Din 12.

Dela naših učiteljev v Prekmurju

»Nem tudum«, mi je odgovoril prvi, ki sem ga srečal v Dolnji Lendavi in ga vprašal po Radmožancih. Trikrat tako, šele četrta je razumel našo govorico. Čez dobro uro prispeš v obsejno vasico Radmožanci. Mafa ravna vas, kakor so po večini prekmurske, je vsa madžarska, saj je do meje le okrog 3 km. Za malo šolo v Radmožancih je bil pa preteklo predbožično nedeljo še prav posebno vesel dan. Šola je dobila v dar nov zložljiv oder, ki je z nedeljsko božičnico prestal svoj krstni nastop. Tolikeya veselja na tej šoli še ni bilo. Za čisto madžarsko vas je ta pridobitev prav posebnega pomena, saj se seznanjajo otroci s slovenskim jezikom šele ob vstopu v šolo. S pesmijo in igro pa si mladina privaja jezik z veseljem. Dokaz temu je bila božičnica. Otroci so izvajali pod spretnim vodstvom priljubljene učiteljice Kovičeve Minke prav pester in lep božični spored. Čeprav pred vstopom v šolo, še nevešči jezika, so izvedli vse točke nad vse lepo in s popolnim razumevanjem našega jezika. Tudi mnogi starši, ki sicer ne razumejo jezika, in ki so doslej gledali učiteljstvo bolj od strani, so bili o proslavi polni hvale. Po končanem sporedu so bili vsi učenci obdarovani. Naj še omenimo, da je bil oder zgrajen na pobudo agilnega šolskega upravitelja V. Bežana, ki je vztrajno delal in prosil za podpore. Največji delež je seveda dala naša obsejna zaščitnica CMD. Preko otrok se bodo z novega odra razlivali naš jezik, naša govorica in naša lepa pesem.

Zdravstva

30.000 ljudi je umrlo vsled srčnih bolezni in revmatizma v ČSR. Radi tega je sedaj čehoslovaška vlada dala na razpolago pol milijona Kč, da se v raznih delih države osnujejo zdravniške pospevalnice za te vrste bolnikov.

čijažu Johnu in njegovi soprogi Dotki svoje najvidnejše predstavnike. To realistično okolje s pečjo in cvrčkom, zaživi pred nami v neki posebno mikavni podobi, ki se stopnjuje v drugem dejanju (Galebova delavnica lutk in igračk). Tempo, zanos, toplina, močno doživljanje predstavljajo tiste činitele, ki so božični premieri zajamčili popoln uspeh. Po kapelniku I. Jiránku prirejena odrska glasba je motivno in melodijsko podčrtavala romantičnost te božične pravljice trodejanke.

Naši igralci so se lotili dela z izrednim zaupanjem in veseljem. Neka globoko pronicujoča doživljenost jih je vezala z gajanjem ter vpostavila intenziven kontakt z občinstvom, ki je pri premieri gledališče docela napolnilo. V križišču vseh teh božičnih tegob in presenečenj je bil starček Galeb, izdelovalec kipcev ter igračk. Pavle Kovič se je lotil te kreacije z vidno temeljitostjo in je v tem svojem Galebu nagrmadil celo serijo resnično močnih odrsko tehničnih prijemov, ki jih je prezentiral v vsej svoji široki in globoki umetniški razglednosti. Nežno božanje nesrečne, slepe hčerke, pretresljivo srečanje s sinom, plemenito motrenje vseh dogodkov in pojavov, vse te in druge poteze dobrosrčnega starca so bile krepko začrtane na njegovem Galebu. Pavle Ko-

vič je ustvaril na našem odru nov lik, ki ga lahko občuduje in priznava še tako razvajena publika. Vsa v svojem elementu dobrotljive prijateljice, zveste in vzorne žene je bila naša prva igralka Elvira Kraljeva v vlogi dobrosrčne Dotke. J. Kovič v kočijažu. John se je odlikoval po naravno podani dobrodušnosti, ki se razmaje do razposajeno razigrane veselosti proti koncu tretjega dejanja. Danilo Gorinšek je po daljšem presledku zopet postal deležen dobre konjunktore. Kot Tackleton je v izraznih sredstvih in možnostih ubral pravo mero in ni zdrknil na ploskev pretirane togosti, k čemur ta podoba sicer zelo miče. R. Nakrstov Edvard: Tajinstven v mumijski našemljenosti, raz življen kot simpatičen mladeč in snubeč. D. Savinova je z nežno liričnostjo, milino in zamamljeno notranjo in resnično zunanjo, fizično slepoto zbujala dojem sočustvovanja, pomilovanja. E. Starčeva je kot Mistres Fiedling, v kolikor je pač ta skromna vloga odmerjena, dobro oprala svojo nalogo, mladostno profinjena. May Fiedlingova Branke Rasbergerjeve lepo in učinkovito zaključuje zbor teh dobrih ljudi Dickensovega kova.

Občinstvo je bilo zelo zadovoljno in ni skoparilo s priznanjem. -ec.

Spomnite se CMD!

Mariborske in okoliške novice

Program mariborskih jadralcev: Hangar, lopa na Pohorju, novi jadralni letali

Na božični praznik so zborovali naši poštvovalni jadralci v lovski sobi hotela Orel. Letošnji članski svet (občni zbor) je otvoril in vodil poštvovalni vodja skupine g. Roman Vales. Uvodoma je pozdravil navzočega častnega predsednika oblasnega ravniatelja g. dr. J. Tominaška, zastopnika oblasnega odbora g. Košaka Edgaria in druge navzoče.

Po predsedniškem poročilu g. Valesa so podali poročila ostali društveni funkcionarji in sicer: tajniško Klara Švarc, blagajniško Conceta Grioni, tehnični referent Rojko Franc, gospodar Munda Drago ter knjižničar Milko Skofič. Iz teh poročil posnemamo, da je bila Jadralna sekcija v pretečenem poslovnem letu neumorno na delu in nam je to potrdilo zlasti izčrpno poročilo poštvovalnega tehničnega referenta Rojka, ki je žrtvoval mnogo prostega časa v prosepah in razvoju jadralnega letalstva. Sekcija je v preteklem letu pomnožila svoj leteči park za 2 aparata, tako da predstavlja današnja vrednost inventarja 74.000 Din. Sekcija šteje danes 98 članov in izkazuje blagajniška knjiga Din 36.895 dohodkov in

31.485 Din stroškov. Program za prihodnje leto je zelo bogat. Gradnja novega hangarja in gradnja lastne lope na Pohorju, nabava dveh novih visoko zmognih letal, kakor tudi dva tečaja v Blokah in na Pohorju bodo nedvomno blagodejno vplivali na čim uspešnejši razvoj letalske ideje. Po soglasno sprejeti razrešnici, ki jo je predlagal g. Tomo Kralj, so se vršile volitve pri katerih je bil izvoljen sledeči novi odbor: vodja Roman Vales, tajnik I. dr. Martin Horvat, tajnik II. Miha Novak, blagajnik Conceta Grioni, tehnični referent inž. Milivoj Humek, šef leteče službe Milivoj Skofič, vodja delavnice Drago Munda, knjižničar Majcen Žarko. Odbornika svetovalca: Papov Jože in Rojko Franc. Nadzorni odbor: predsednik Tomo Kralj, člani nadzornega odbora inž. Šofič Marian, inž. Cejan Dušan in prof. Kos Franc.

Ob zaključku letošnjega običnega zbora naših jadralcev je pozdravil zborujoče z vzpodbudnimi besedami ravn. dr. Tominašek. V imenu predsednika oblasnega odbora g. ravn. Krejčija je izročil pozdrave oblasnega odbora gosp. Košak.

Razstava, sejem in ocenitev mariborskih kanarčkov

Po lepo uspelem lanskoletnem božičnem sejmju kanarčkov vrvičkov so nas za letošnji božič presenetili gojitelji kanarčkov s svojo II. razstavo, ki je zbudila v naši javnosti vsesplošno pozornost in priznanje. Letos smo imeli za božične praznike dvoje tovrstnih razstav. Društvo rejcev malih živali je priredilo razstavo v prostorih bivši Mariborske tiskarne, Zdrženji gojitelji malih živali pa v Unioni. Obe razstavi sta bili otvorjeni v petek 24. t. m.

Razstava Društva rejcev malih živali je po toplih pozdravnih besedah agilnega društvenega predsednika Konrada Uršiča otvoril društveni pokrovitelj nar. poslanec Dr. Jančič. Razstavo Društva zdrženjih gojiteljev malih živali pa je otvoril neumorno poštvovalni predsed. g. Kenič Franc, ki ima letos razstavljene tudi svoje kanarčke, ki so na letošnji zagrebški razstavi odnesli jugoslov. šampionat.

Na obeh letošnjih razstavah so razstavljene lepe eksemplari kanarčkov vrvičkov in je obisk razstav prav zadovoljiv. Priznati moramo, da prednjači Maribor tudi v tej narodno gospodarski stroki pred ostalimi jugoslov. mestji v naši državi. Na vsaki izmed omenjenih razstav je razstavljenih po okrog 120 kanarčkov, torej skupno 250 izbranih pevcov kanarčkov. Iz Ljubljane je prispel k razstavi ocenjevalec kanarčkov, edini jugoslov. specialist g. Jože Kelharič, ki je po več-

dnevni preizkusih ocenil (prvič v Mariboru!) izbrane najboljše pevice.

Pri Društvu Rejcev malih živali je izšel iz ocene kot zmagovalac Obrojnič Ivan, medtem ko je v skupini A odnesel I. in II. nagrado Feuš Friderik. V skupini B je ocena sledeča: I. nagrada Uršič Konrad, II. in IV. Novšak Franc, III. Gorjup Joško in V. Mlakar Jakob.

Pri Društvu gojiteljev malih živali pa je ocena izpadla sledeče: zmagovalac Kenič Franc, v skupini A I. nagrada Emeršič, Kenič, II. nagrada Kenič, Sonnenwald in Hadner. V skupini B I. nagrada Rakovec Ladislav, II. nagrada Hadner Vinko in Gorjup Joško kot gost druge kolonije.

Razstavna prostora sta bila izpolnjena z izložbami tovrstne literature ter ptičje hrane mariborskih tvrdk, medtem ko so v unionskih prostorih razstavljene tudi ptičje kletke.

Prava senzacija za Maribor je letošnje ocenjevanje kanarčkov vrvičkov, ki se delijo v 3 skupine (A lastna vzgoja, B lastna vzgoja starejši rod, C importirani ptičji). Prva letošnja ocena je za naš obmejni Maribor velikega pomena, ker se po oceni odberejo najboljši ptičji pevci za prihodnji rod. Ocena je obenem tudi spodbuda za čim večje gojenje kanarčkov vrvičkov. Aranžerjem in razstavljalcem letošnjih razstav vsa čast in priznanje. Povpraševanje po kanarčkih je bilo letos znatno večje nego prejšnja leta.

naslednji: Babič (Z): Mišura (U) 1:0, Regoršek (Z): Kuster (U) 1:0, Ferencak (Z):

zropana krojaška delavnica v središču Maribora

Maribor je za senzacijo bogatejši. Danes ponoči so namreč doslej še neznani in neizsledeni storilci izvršili drzen vlom v središču mesta, in sicer v Tattenbachovi ulici št. 7 ter je padlo vlomilcem v roke blaga v vrednosti preko 10.000 tinarjev. Oškodovanec je krojaški mojster Srečko Satler, ki je davi ob 7. uri opazil, da je njegova krojaška delavnica, ki se nahaja v dr. Kristanovi hiši v Tattenbachovi ulici 7, odprta. Stopil je v delavnico, nato v prodajalno, kjer je takoj opazil, da so bili v prostorih nezaželeni gostje, ki so pretaknili vse predale in omare. Pri površnem pregledu zaloge blaga je ugotovil, da mu manjkajo razni vzorci inanefekturnega blaga in je o zadevi takoj obvestil predstojništvo tukajšnje mestne policije, ki je poslala tjakaj komisijo. Ugotovilo se je, da so se storilci utiho-

Zagrabite užitek, ki Vas išče

Izza prejšnjega stoletja, ko so iznašli mlečno čokolado, še ni nobena čokoladna novost vzbudila toliko zanimanja kot nova čokolada »Strato«. Radi svoje notranje strukture (male luknjice) je ta čokoladni izdelek rahlo krhek in je nenavadno povečana površina hitro topljiva v ustih. Vse to povzroča večji in trajnejši užitek. Čokolado »Strato« dobite v vsaki boljši trgovini.

MIRIM kraljica čokolade

Humar 0:1, Mohorčič (Z): Raisberger (U) remis, Knechtl (Z): Marvin (U) 1:0, Fierl (Z): Rupar (U) 1:0, Kovač (Z): Hribar (U) 1:0, Podsajt (Z): Šket (U) 0:1, Macher (Z): Peše (U) 0:1, Žnidarič (Z): Audič (U) 0:1.

Silvestrov večer Sokola Matica bo v Narodnem domu. Za prigrizno zabavo bo skrbela cela vrsta veselih točk. Predprodaja vstopnic v Bureševi trgovini.

Državna tkalnica perzijskih in bosanskih preprog Sarajevo priredi od 5. do 20. januarja veliko razstavo v hotelu »Zamorca«, kjer se sprejemajo tudi naročila po znižanih cenah, ki stopijo z novim letom v veljavo.

Silvestrov supe z dvojnimi sporedom v Veliki kavarni.

Silvestrovanje Sokola Maribor I. se pripravlja za veselo slovo od leta 1937. Program je pester, postrežba bo izborna. Veselo pa bo tako ko še nikdar! Za naše starejše je pripravljena Dušanova harmonika. Pravijo, da bo revija vse uprave takšna, da pride vsakdo na svoj račun. Godba prvovrstna. Začetek ob 21. uri. Odsek za prestop v leto 1938. Zdravo!

Silvestrovo in Novo leto v GRAZU! Na splošno željo prireja PUTNIK izlet z modernim kurjem avtokarom: odhod iz Maribora 31. XII. ob 15. uri, povratek: odhod iz Graza 1. I. 1938. ob 23.00 uri. Vožnja in vizum le Din 110.— Zasiurajte si mesta, prijavite se tako pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Prazniki so za nami... In z njimi nemajhni stroški. Maribor je tudi letos slovesno in v smislu tradicij praznoval božične praznike. Že v petek popoldne je zajelo naše mesto praznično razpoloženje. V trgovinah veselo vrvenje in kupovanje. Zvečer so bile kavarne in gostilne pretežno zaprte. V rodbinski zbranosti in priščnosti je Maribor obhajal božične praznike. Na prvi praznik zvečer so bile vse kavarne nabito polne, prav tako tudi drugi javni lokali, kinogledališča, gledališče itd. Nešteje božičnice so obrabovale za praznične siromake in reveže. Tudi gluhomani so imeli svojo božičnico. V noči na Stefanovo se je lepo vreme prvega praznika spreverglo in nam naklonilo obilo idealnega pršiča. Smukarija je doživela svoje veliko veselje. Gori na Pohorju so bila vsa prenočišča razprodana. Skupina zavednih planincev je obhajala sobotni večer pri Mariborski koči. Prazniki so mimo. Danes je Maribor zopet ves v resnobnosti dela in življenja.

Abrahamovo. Te dni se je pri Sv. Bolfenku na Pohorju srečal z Abrahamom g. Ludovik Setina. Slavljenec naše prigrizne čestitke!

»Putnikovo« vremensko poročilo z dne 27. t. m. ob 7. uri jutraj pravi: Pohorski dom, Mariborska koča, Sv. Trije Kralji: — 5. zelo oblačno, mirno, 20 cm pršiča na 40 cm podlagi, sankališče ugodno, avtobusna cesta prevozna. Senjorjev dom, Koča pod Kopo: — 7. zelo oblačno, sever piha, droben sneg naletava, 60 cm nove-

Kino

Kino Union. Božični spored »Alarm v Pekingu«, prvovrstni pustolovni in senzacijski velefilm, poln tempa z Gustav Fröhlichem.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 27. decembra: Zaprt.

Torek, 28. decembra ob 20. uri: Peta Lipinska (večer vedre umetnosti).

Sreda, 29. decembra: Zaprt.

Četrtek, 30. decembra, ob 20. uri: »Cvrček za pečjo«. Za igralski fond.

Petek, 31. decembra, ob 21. uri: »Rdeči nageljni«. Silvestrska predstava.

V mariborskem gledališču priredi jutri, v torek 28. svoj večer vedre umetnosti slavna ruska diseusa Dela Lipinska. V četrtek, je ponovitev prigrizne božične pravljice »Cvrček za pečjo«. V petek ob 21. uri (9. uri) tradicionalna silvestrska predstava z nagradami. Vprizori se prvič v tej sezoni uspela Rasbergerjeva opereta »Rdeči nageljni«.

ga pršiča na podlagi 70 cm. Ribnica na P.: — 8. sever piha, prši, 10 cm novega pršiča na podlagi 30 cm. Peca: — 3. zelo oblačno, mirno prši, 10 cm pršiča na podlagi 150 cm, smuka ugodna, Rimski vrelec: — 5. droben sneg naletava, mirno, 55 cm pršiča. Uršlja gora: — 7. visoka megla, prši, 48 cm pršiča.

Na Prevaljah je zgorela tovarna lepenke. Za praznike je zgorela do tal tvornica lepenke na Prevaljah, ki je last grofa Douglas Thurna. Pri gašenju sta padli dve človeški žrtvi. Škoda se čeni na 2 milijona dinarjev. Vsi stroji so uničeni, 40 delavcev je izgubilo zaslužek.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Minafikova in Remsova lekarna.

Prva letošnja žrtev »bele opojnosti«. Na božični dan se je odpravil k Mariborski koči na svojih smučih 17 letni Friderik Oberleit iz Radvanja. Ko se je vračal proti domu, so se mu zatakile smuči ob vejevje in je Oberleit tako nesrečno zdrsnil po snegu, da si je pri tem zlomil desnó nogo v gležnju. Tovariši so ga morali prepeljati na saneh do vozne ceste na Reko, odkoder ga je neki privatni avto zapeljal v tuk. splošno bolnišnico kjer se sedaj zdravi.

S strto levo nogo so mariborski reševalci prepeljali v tukajšnje splošno bolnišnico strugarja Aleksandra Marčinka, stanujočega v Fochovi nlici 36. V Magdalenski ulici se mu je namreč spodrsnilo in je obležal, dokler niso pasantje poklicali reševalcev.

Denarnica s 350 dinarji gotovine je bila ukradena posestniku Rudolfu H. iz Spod. Dobrave. Henrik je tatvino prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za storilcem.

Zadnje telefonične vesti

500 ITALIJANSKIH KONFINIRANCEV V SVOBODO.

RIM, 27. decembra. Vlada je za božične praznike izpustila 500 konfinirancev.

STAVKOVNI VAL V FRANCIJI.

PARIZ, 27. decembra. Stavkovno gibanje v Franciji zajema vse širše kroge. Navzlic intervenciji predsednika vlade Chau tempa so ostali brezuspešni vsi poskusi poravnave spora med delojemalci in delodajalci. Tudi pri transportnih delavcih se ni mogel doseči sporazum, prav tako tudi ne pri živiliških delavcih.

Dunajska vremenska napoved za jutri 28. decembra pravi: Pretežno oblačno, rahlo popušcanje mraza in rahlo naraščanje temperature. V teku dne sneg.

Avtobusni kolodvor bodo zgradili v zvezi z regulacijo Glavnega trga na novem delu trga. Nad podolgovatim otokom za pristajanje avtobusov bodo zgradili stekleno streho, ob koncu otoka na severno stran pa bodo postavili nov paviljon s pisarniškimi in dejavnimi prostori.

Odprta noč in dan so gróba vrata. V Slovenski ulici 40 je preminila v častitljivi starosti 80 let zasebnica Marija Kamenški, na Pobrežju Stanko Vrazova ulica 31 pa je izdihnila v starosti 64 let zasebnica Mali Marija. V splošni bolnišnici je umrla 50 letna zasebnica Josipina Rancinger. — Preostalim žalujočim naše iskreno sočutje!

Kraljevska igra... V prostorih mariborske podružnice UJNZB se je vršil šahovski dvomatch med SK Železničarjem in šahovsko sekcijo UJNZB, ki se je končal z zmago SK Železničarja v razmerju 5 in pol: 4 in pol. Posamezni rezultati so bili

Iz življenja in sveta

Premagana smrt

POMEMBNI EKSPERIMENTI DR. DAMJANA SOTIRIJADESA O DELU SRCA PO SMRTI. — PRIZNANJA FRANCOSKIH TER ITALIJANSKIH UČENJAKOV.

Vsi se spominjamo, kako je nedavno znamenitemu ruskemu učenjaku profesorju Pavlovu uspelo vrniti življenje mrtvi živali. Njegovo delo je epohalnega pomena na področju delovanja žlez z notranjo sekrecijo. Eksperimenti na psih, ki jim je odrezal glavo in nato spojil glavne arterije telesa s cevimi z glavo, so demonstrirali prehod telesnih sokov in njihov pomen za življenje. Na mrtven način oživljena, do pred nekaj deset minut še mrtva žival, je opravljala še nekaj ur popolnoma pravilno vse življenjske funkcije. — Po smrti profesorja Pavlova, nadaljujejo z delom v tej smeri v mnogih institutih eksperimentalne fiziologije. Rusi so v tem pogledu zelo napredovali in v zdravniških krogih je znana »šola Pavlova« po smeri in metodi teh del. — Eksperimenti profesorja Pavlova, sintetski obdelani, so se pojavili tudi v srbsko-hrvatskem prevodu.

V atenskih medicinskih krogih so zadnje dni izzvali ogromen interes poskusi profesorja dr. Damjana Sotirijadesa na področju oživljanja srca po smrti. To delo je razložil francoskim in italijanskim krogom in dobil zasluženo priznanje. Ti senzacionalni eksperimenti profesorja dr. Sotirijadesa v smeri oživljanja delovanja srca obstoje v tem, da se vbrizgava kisik in ozon v kardium in v perikardium. Kardium je srce, perikardium pa je srčna možnja, ki se sestoji iz mišičastega tkiva. Po izjavi profesorja Sotirijadesa so potekli eksperimenti na sledeč način:

»Po usmrtni živali in ugotovitvi smrti s strani znanstvene komisije, so pričeli vbrizgavati ozon in kisik v obliki injekcij. Po nekaj minutah je pričelo srce, ki je že prenehalo delovati, ponovno funkcionirati. Ako bi se injekcije ozona in kisika sukcesivno ponavljale, bi lahko podaljšali življenje za več ur.

Eksperimente profesorja Sotirijadesa so izvajali na pariški psihološko-medicinski fakulteti s strani profesorja Bineta, prav tako tudi v patološkem laboratoriju v Parizu. V Rimu je iste eksperimente izvajal v institutu ljudske psihologije profesor Baglioni. S tem je znanstveni značaj del profesorja Sotirijadesa nepo- bitno dokazan. Po izjavi profesorjev gg. Lapiquea, Portiera in Andrea Mayerja je delo grškega učenjaka tako pomembno za znanost, da zasluži posebno pozornost Francoske Akademije.

Uspeli grškega učenjaka prof. Sotirijadesa, ki je tako odjeknil v tujih svetovnih učenjaških krogih, kaže visoko stopnjo medicinske vede v Grčiji. Posebno v Atenah je zbudil ta eksperiment splošno pozornost in grški časopisi so se že par- krat obširno bavili z osebnostjo in de- lom tega profesorja ter povdarjali nje- govo udano delo v medicinski vedi.

Razne vesti

Za novega bana vrbaske banovine je bil imenovan narodni poslanec dr. Todor Lazarevič.

Spremembe pri Narodni banki. Razre- šen je svojih dolžnosti prvi podguverner Narodne banke dr. Jovan Lovšević. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Ivo Be- lin, doslej drugi podguverner, za drugega podguvernerja pa je bil imenovan Milorad Zebić, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo v p. ter glavni tajnik beo- grajske borze.

Obrtniška zbornica v Skoplju razpušče- na. Minister za trgovino in industrijo je razpustil obrtniško zbornico v Skoplju, ki je bila izvoljena meseca februarja t. l. Za komisarja je bil postavljen tajnik banske uprave Branislav Lazić.

Sportna gibanja

Nogometne tekme preko praznikov

Sušak: Bask (Beograd):Orient 5:0 (2:0)
Bask:reprezentanca Sušak 4:0 (3:0).
Zemun: Jugoslavija:Sparta 6:1.
Atene: Rapid (Dunaj):reprezentanca Atene 3:2.

Budimpešta: Ujpest:Venus (Bukarešta) 2:1.

Dunaj: Wacker:Grazer Sportklub 8:1.

Aleksandria: FC Aleksandria:Vienaa 3:0.

Gibraltar: Kispest:SC Europa 3:2.

Alžir: FC Gallia:FAC (Dunaj) 4:1.

Tekme za zimski pokal ligašev se bodo pričele v nedeljo dne 2. januarja 1938. in je razpored naslednji: BSK:Bask, Jugo- slavija:Jedinstvo, Gradjanski:Concordia in Hašk:Ljubljana. V Mariboru se bodo v nedeljo 2. januarja pričele tekme za pokal predsednika mariborskega OOLNP g. C. Maverja.

Poljičanske novice

Vlomna tatvina v žago. Tik pred praz- niki je bilo vlomljeno v kurilnico parne žage Zupančiča Franca v Poljičanah, Ukra- den je bil novi, 10 m dolgi gonilni jermen v vrednosti 800 Din. Toda tuk. orožniko- ma podnadredniku Raševiću in kapl. Dre- nu se je posrečilo, da sta tatu že naslednji dan izsledila. Osumljen je bil vloma 51 letni Kopp Ivan, bivši poslovodja Zupan- čičeve žage. Ko sta ga našla v Podsusedu, je slednjič spričo dokazov vse priznal.

Razno

ISCEM MIZARKEGA MOJSTRA

ali pomočnika z nekaj goto- vine. Naslov pove uprava. 7703

CVETAČA (KARFIOL)

Gospodarske Sloge dnevno pocieni na stojnici. Strošma- lerijska ulica. 7572

SANKE

dobite najcenejše pri tvrdki Justin Gustinčič. Tattenba- chova 14. 7709

Kupim

JABOLKA

kanadke 500 kg kupim. Po- nudbe na upravo pod »Ka- nadke«. 7710

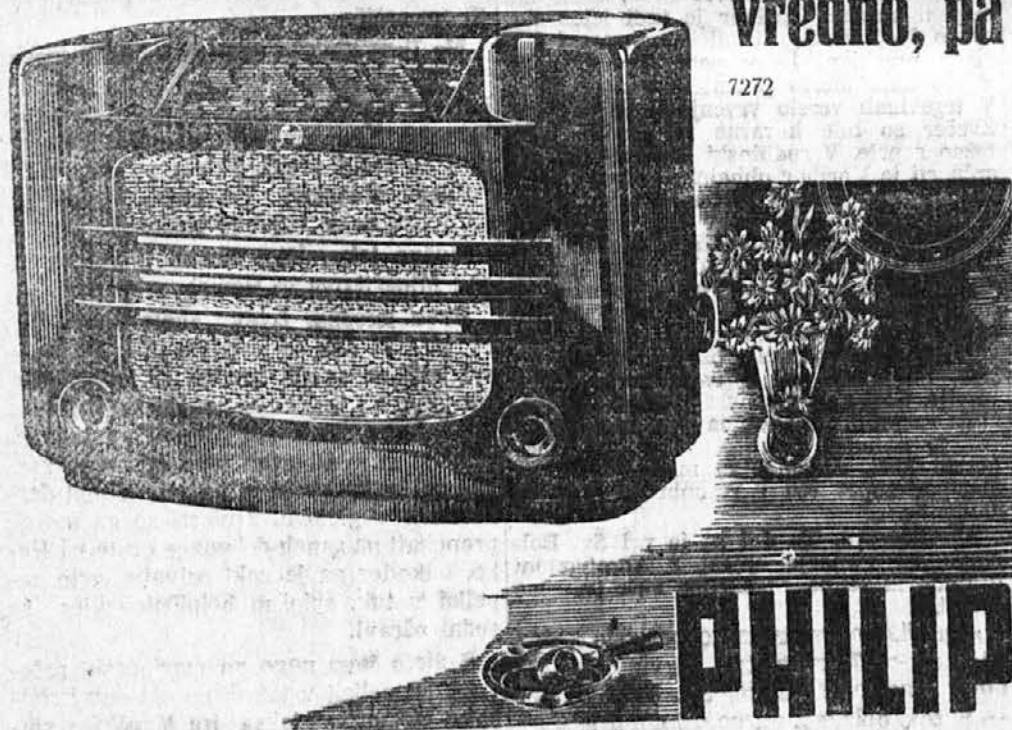
Stanovanje

Sprejem NA STANOVANJE Stritarjeva ul. 37. 7707

DVE ENOSOBNI STANO- VANJI

takoj oddam. Krčevina, Pra- protnikova 18. 7708

SPOMNITE SE CMD!

7272

Vredno, pa vendar ceneno darilo za vso rodbino je

PHILIPS „BARCAROLA 461“

oktoden - SUPER - SPREJEMNIK

edinstven v ceni, kvaliteti in eleganci,

mesečno samo

Din 225.—

7 uglašanih krogov — velika občutljivost — naravna reprodukcija — spre- jem brez motenj — tri valovne dolžine — malenkostna uporaba toka — okras in veselje za vsako hišo

RADIO

Glavno zastopstvo:

E. PETELN, dipl. optik, Maribor, Grajski trg 7

Žena

Njemu se ni ljubilo iskati; raje je ča- kal, da so mu sočutne ženske pri- nesle butarico drv od svojih. Ona pa je srotje vlačila izpod snega, da so ji kar roke rdele od mraza, lomila ga na krat- ke kose, ne da bi poiskala sekuro. In prav zala je bila videti, smehljajočega se lica, ovitega z rdečim robcem, z golimi ro- kami.

»Naj bo, kakor hoče,« ponavlja povsem pomirjen, »da bi le rada imela otroke — in da bi delala...«

»Ej!« se mu nasmeji bodoči svak. »Ra- di tega vam pač ni treba biti v skrbeh! Pri nas hvala Bogu, dela ne manjka, toda Ivi ga ni nikdar dovolj. Živino opravlja sama, — mi moški smo za nič, kakor pravi Kuhnje, ki jo je prevzela po po- kojni materi, še ni zapustila. To zimo je napredovala za štirideset klopčičev pre-

je, a v gorovje gre z nami po vsej sili po drva. Jaz se tega celo sramujem, to- da kaj, ko je pa tako čudna! Pa se še pritožuje, da ji je pri nas skoro dolg čas.«

Vdovčevu lice se je skoro popolnoma zjasnilo. Ustvarjena je, kakor nalašč zanj. Delo mu, odkar je živ, še ni nikdar posebno dišalo. Pijanec sicer ni, ker pre- moženja ne zapravlja, toda za delom se tudi ne pelja. Priženil se je k pokojni že- ni v to koč: imela sta tudi nekoliko po- lja, polagoma sta ga odprodala. Zahajala sta na delo in prihajala domov le ob žet- vi. Pozneje sta se preselila na Dunaj, kajti polja je bilo čim dalje manj, otrok pa čim dalje več. Delo pa je tudi prin- šalo toliko, da so sproti živeli. Pokojni- ca, ki je bila nekoliko podobna možu, je bila dobra mati; za otroke je skrbela ka- kor se spodobi in tudi on ji je kolikor to- liko pomagal. Huje je bilo takrat, ko se je vlegla. Ni si znal več pomagati; sam

naše navezan je izgubljal tudi dobro vo- ljo, ki je je tudi sicer že imel premalo. Bolnico je poslal z otroci domov, sam pa se je hranil kakor je mogel. Dobri ljudje so se potrudili, da drobnica ni po- mrla od gladi. Da, rojaki so se njemu, zapuščenemu pomagali. Preživljali bi se, ko bi le ostali pri življenju, vsaj dotlej, da bi otroci nekoliko odrastli... Dospela pa je brzojavka; ni mu preostalo druge- ga, kakor vrniti se domov. Ženo je našel že mrtvo — izkašljala si je pljuča. Kljub temu, da so usmiljene žene skrebele za srote po pogrebu, je prišla nanj velika skrb. Bil je sicer brezskrben, verjel je, da se zgodi kar mu je usojeno, vendar mu je delala nemalo preglavico misel, kje najti bogaboječo dušo, ki bi hotela prevzeti jarem na svoj vrat, pod kate- rim je pokojnica omagala.

Radi tega se je smejal v duhu svako- vim besedam. Evo, Bog mu jo je zbudil — pa še boljšo. Ker je Iva tako delavna,

pa bo v božjem imenu zopet tako, kakor je bilo...

In vesel je odpeljal svaka v krčmo, da ga pogosti. Navadno sicer pripravijo gostijo v ženinovi hiši, toda Iva sama ju je zapodila iz hiše. Ko se je zvedelo, da se namerava zapuščeni vdovec ženiti, se je v njema žensk mahoma ohladila. Otroci so že tri dni sedeli na peči, nepočesani, neumiti... Iva razjarjena radi nesočut- nih ljudi, je potegnila otroke doli in za- čela izvrševati materino vlogo. Prestra- šeni otroci so šli pod glavnik kakor pod nož, najmanjše pa je tako vreščalo, da je morala priti sosedka, da ga pomiri. Ko pa se je vdovec proti večeru vrnil razgret iz krčme, so sedeli otroci snažni in po- česani, veselega lica.

»Tako, da se naučite, vi spački!« je re- kla Iva in si otrla znoj s čela.

(Dalje.)

Darujte za azilni sklad PTLI